

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Jitky Zavřelové a Lenky Krupičkové v právní věci žalobkyně: **Y. L.**, zastoupená Mgr. Ondřejem Novákem, advokátem se sídlem Farní 19, Frýdek Místek, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2021, čj. OAM-124/ZA-ZA11-LE31-R2-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 5. 2021, čj. 19 Az 15/2021-38, o návrhu na přiznání odkladného účinku

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 5. 2021, čj. 19 Az 15/2021-38, a rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2021, čj. OAM-124/ZA-ZA11-LE31-R2-2016.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zastavil podle § 25 písm. j) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, řízení o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany, protože zjistil, že se žalobkyně nezdržuje na adrese, kterou uvedla jako adresu svého pobytu a žalovanému se nepodařilo zjistit místo jejího současného pobytu. Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně žalobou, avšak řízení o ní Krajský soud v Ostravě shora označeným usnesením podle § 33 písm. b) zákona o azylu zastavil, protože se mu rovněž nepodařilo zjistit současné místo pobytu žalobkyně.

[2] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala proti tomuto usnesení krajského soudu kasační stížnost. Navrhla současně, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Tvrdí, že by její návrat do Číny mohl znamenat rozsáhlý nezákonný zásah do jejích práv s ohledem na tamější politickou a právní situaci. Konkrétně by jí hrozilo ohrožení na zdraví, nezákonné věznění, nelidské a ponižující tresty a jiné velmi závažné zásahy do práv a svobod. Svým předchozím pobytem prokázala, že pro bezpečnost a jiné zájmy ČR nepředstavuje riziko.

[3] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti navrhl, aby jej Nejvyšší správní soud zamítl. Poukázal na povinnost individualizovat v návrhu na přiznání odkladného účinku hrozící újmu a podložit tvrzení konkrétními

důkazy. Návrh považuje za obecně odůvodněný a tvrzená újma je pouze hypotetická. Vzhledem k tomu, že místo pobytu stěžovatelky není známo a nesdělil jej ani její zástupce, vyjádřil žalovaný pochybnosti o zájmu stěžovatelky o azylové řízení a o osobní součinnosti stěžovatelky a jejího zástupce při podání žaloby a kasační stížnosti.

[4] Nejvyšší správní soud k návrhu předně uvádí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), může jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, nebo ze dne 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20).

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval naplněním první z uvedených podmínek, tedy existencí újmy na straně stěžovatelky. Ta v tomto ohledu v samotném návrhu na přiznání odkladného účinku poukázala na některá nebezpečí, která podle ní vyplývají z politické a právní situace v Číně. Žalovaný má pravdu, pokud považuje tato tvrzení za obecně odůvodněná a tvrzenou újmu za pouze hypotetickou. Nejvyšší správní soud nicméně nepřehlédl další tvrzení uvedená v úvodu kasační stížnosti, kde stěžovatelka rekapituluje svůj příběh, který stojí na tom, že byla v Číně jako osoba vyznávající křesťanskou víru pronásledována, a objasňuje důvody svého strachu z pronásledování, mučení a věznění v domovské Číně. Stěžovatelka v úvodu kasační stížnosti také poukázala na to, že jedním z důvodů zrušení prvního rozhodnutí o mezinárodní ochraně ze strany krajského soudu, byla nutnost vypořádat se s otázkou bezpečnosti návratu neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu do Číny. Soudu je z úřední činnosti známo (stěžovatelka ke kasační stížnosti přiložila anonymizovaná rozhodnutí žalovaného), že některým státním příslušníkům Číny byla v minulosti přiznána doplňková ochrana právě z důvodu, že by mohli být jako neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu v případě návratu do vlasti zadrženi a nelze zaručit, že by poté nebyla porušována jejich základní lidská práva a že by nebyli vystaveni nelidskému zacházení či trestání. Protože se stěžovatelka nachází ve stejné situaci, dospěl Nejvyšší správní soud z těchto důvodů k závěru o splnění podmínky hrozící újmy. Tuto újmu soud současně považuje za újmu nepoměrně větší, než může vzniknout jiným osobám, neboť v dané věci není žádné osoby, které by významnější újma vůbec hrozila.

pokračování

[7] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Lze předeslat, že podle § 73 odst. 2 s. ř. s. by muselo jít o důležitý veřejný zájem. Stěžovatelka poukázala na to, že svým předchozím pobytem prokázala, že pro bezpečnost a jiné zájmy ČR nepředstavuje riziko. Žalovaný toto její tvrzení ve vyjádření nezpochybnil a nic takového nevyplývalo ani ze soudního spisu. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Učinil tak výslovně ve vztahu k napadenému usnesení i napadenému rozhodnutí žalovaného, v důsledku čehož až do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti dochází k plné sistaci účinků shora označeného rozhodnutí žalované (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS).

[9] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Rovněž lze dodat, že usnesení o odkladném účinku s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto v případě posunu ve skutkových okolnostech lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 9. srpna 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu